



23.05.2016

Kaj/1

§ 82

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kevätyhtymäkokous 27.5.2016

HEL 2016-004846 T 00 01 06

Päätös

Konsernijaosto päätti kehottaa kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa tai määräämänsä edustamaan Helsingin kaupunkia Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän kevätyhtymäkokouksessa 27.5.2016 klo 10.00 HSY:ssä kokoushuoneessa 2, 5. krs. Yhtiökokouksen ääniluettelo, kokouskutsu ja esityslista ovat liitteinä 1, 2 ja 3.

Samalla konsernijaosto päätti kehottaa kaupungin edustajaa hyväksymään hallituksen ehdotukset yhtymäkokoukselle mm. seuraavasti:

- 1) hyväksymään tiedoksi merkittävän selvityksen tarkastuslautakunnan vuonna 2014 antamista suosituksista;
- 2) kannattamaan yhtymäkokoukselle tehtäviä ehdotuksia arviointikertomuksesta, tilintarkastuskertomuksesta, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauksista;
- 3) merkitsemään tiedoksi vuoden 2015 henkilöstökertomuksen.
- 4) oikeuttamaan HSY:n hallituksen realisoimaan kuntayhtymän omistamat Ekokem Oyj Abp:n osakkeet hallituksen erikseen hyväksymällä tavalla ja hinnalla yhtenä tai useampana eränä. Valtuutuksen esitetään olevan voimassa 31.12.2017 saakka.

Lisäksi konsernijaosto päätti oikeuttaa kaupungin edustajan harkintansa mukaan hyväksymään muiden jäsenkuntien toimesta yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi mahdollisesti esittämät asiat.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSY, esityslistan liitteet
- 2 HSY:n kutsu kevätyhtymäkokoukseen



23.05.2016

Kaj/1

3 HSY, yhtymäkokouksen esityslista 27.5.2016

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
HSY

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esityslista

HSY:n kevätyhtymäkokouksessa 27.5.2016 käsitellään mm. seuraavat asiat:

Selvityksen antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuonna 2014 antamista suosituksista;

Ehdotukset arviointikertomuksen, tilintarkastuskertomuksen, tilinpäätöksen hyväksymisen ja vastuuvapauksien myöntämisen osalta tehtäviksi päätöksiksi;

Vuoden 2015 henkilöstökertomuksen merkitseminen tiedoksi;

Hallituksen oikeuttaminen HSY:n omaisuuden myymiseen.

Selvitykset tarkastuslautakunnan suositusten johdosta

Tarkastuslautakunta teki vuoden 2014 arviointikertomuksessa yhtymäkokoukselle ehdotukset suosituksiksi HSY:n hallitukselle. Yhtymäkokous päätti kokouksessaan 29.5.2015 (3 §) merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuoden 2014 toiminnasta ja taloudesta sekä lähettää

sen tiedoksi ja toimenpiteitä varten HSY:n hallitukselle, ja kehotti hallitusta antamaan yhtymäkokoukselle selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perustella on ryhdytty.

Tarkastuslautakunnan suositukset ja selvitys suoritetuista toimenpiteistä ilmenevät liitteenä 2 olevasta esityslistasta.

Arviointikertomus, tilintarkastuskertomus, tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapaudet



23.05.2016

Kaj/1

Kuntalain 113 § mukaan kuntayhtymän hallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se yhtymäkokouksen käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys yhtymäkokouksen hyväksymien sitovien tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Kuntayhtymän hallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Yhtymäkokoukselle esitetään, että se:

A

merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen HSY:n vuoden 2015 toiminnasta ja taloudesta sekä lähettää sen tiedoksi ja toimenpiteitä varten HSY:n hallitukselle;

B

kehottaa hallitusta antamaan yhtymäkokoukselle selvityksen toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perusteella on ryhdytty;

C

merkitsee tiedoksi HSY:n tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen tilivuodelta 2015;

D

myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1. - 31.12.2015 ehdolla, että yhtymäkokous päättää hyväksyä sitovien toimintamenojen määrärahayhtymät.

Ylitykset sitovissa toimintamenoissa

Sitovissa toimintamenoissa tapahtui ylityksiä seuraavasti:

Vesihuollon toimintakuluissa ilman hallinnon ja tukitoimintojen sisäisiä veloituksia ja pakollisia varauksia saavutettiin 4,7 miljoonan euron säästöt. Toimintakuluihin sisältyy 4,8 miljoonan budjetoimattomat pakolliset varaukset Kuninkaantammen sakka-allasalueiden sekä Dämanin vedenpuhdistuslaitoksen sulkemiseen ja purkamiseen liittyviin vastaisiin kustannuksiin. Varauksesta johtuen sitovat määrärahat ylittyi-



vät 0,1 miljoonalla, vaikka vesihuollon toimintakulut kokonaisuutena jäivät 0,3 miljoonaa talousarviota pienemmiksi.

Jätteenkuljetuksen ennakoitua suurempi suoritemäärä ja ennakoimattomat huoltotoimenpiteet ym. lisäsivät toimintakuluja niin, että huolimatta muissa toimintakuluissa saavutetuista säästöistä sitova määräraha ylittyi 2,9 miljoonalla (3,5 %).

Kuntayhtymän johdon, ohjauksen ja kehittämisen sekä asiakaspalvelun toimintakulut alittivat talousarvion yhteensä 0,4 miljoonalla. Talousarviota hyväksyttäessä sitoviin määrärahoihin on inhimillisestä virheestä johtuen laskettu vain johdon, ohjauksen ja kehittämisen toimintakulut (7,4 milj), muttei asiakaspalvelun toimintakuluja. Virheestä johtuen sitovat määrärahat ylittyivät yhtymäkokouksen päätökseen nähden 2,0 miljoonalla, vaikka todelliset toimintakulut jäivät talousarviota pienemmiksi.

Tulorahoituksen riittävyys ja lainakanta

Vuosikate oli 102,6 miljoonaa euroa, joka ei riitä kattamaan kuntayhtymän lainojen lyhennyksiä ja investointitasoa. Investoinnit olivat vuonna 2015 yhteensä 141,0 miljoonaa euroa, josta 72,9 % voitiin rahoittaa tulorahoituksella.

HSY:n lainakanta 31.12.2015 oli 1 433,8 miljoonaa euroa, josta jäsenkuntien perustamislainojen osuus oli 1 188,0 miljoonaa, rahoituslaitoslainojen 195,8 miljoonaa ja lyhytaikaisten maksuvalmiusluottojen 50,0 miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste nousi tilikauden alun 25,0 %:sta tilikauden lopun 25,1 %:iin.

Tarkastuslautakunnan ehdotus

Tarkastuslautakunta päätti ehdottaa yhtymäkokoukselle, että se merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen HSY:n vuoden 2015 toiminnasta ja taloudesta sekä lähettää sen tiedoksi ja toimenpiteitä varten HSY:n hallitukselle. Samalla se kehotti hallitusta antamaan yhtymäkokoukselle selvityksen toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perusteella on ryhdytty. Tarkastuslautakunta ehdotti edelleen, että yhtymäkokous merkitsee tiedoksi HSY:n tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen tilivuodelta 2015 sekä päättää myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1. - 31.12.2015 edellytyksin, että yhtymäkokous hyväksyy sitovien määrärahojen ylityksen.

Hallituksen oikeuttaminen HSY:n omistamien Ekokem Oyj Abp:n osakkeiden myymiseen

Päätösehdotuksessa esitetään, että yhtymäkokous oikeutettaisi HSY:n hallituksen realisoimaan kuntayhtymän omistamat Ekokem Oyj Abp:n



23.05.2016

Kaj/1

osakkeet hallituksen erikseen hyväksymällä tavalla ja hinnalla yhtenä tai useampana eränä. Valtuutuksen esitetään olevan voimassa 31.12.2017 saakka.

Yhtiön perustaminen ja kehitys

Jätehuoltolaki (nyk. jätelaki), jossa määriteltiin, mitä ongelmajäte (nyk. vaarallinen jäte) on ja miten siitä tulee huolehtia, tuli voimaan vuonna 1979. Koska lain valmistelun yhteydessä oli todettu, että Suomesta puuttuu ongelmajätteiden hävittämisestä huolehtiva laitos, ryhdyttiin toimenpiteisiin Ekokemin, silloiselta nimeltään Oy Suomen Ongelmajäte - Finlands Problemavfall Ab, perustamiseksi.

Yhtiö perustettiin yleishyödylliseksi ja siten verovapaaksi laitokseksi, jonka osakkeenomistajat saivat osingon sijasta omakustannushintaisia jätehuoltopalveluja. Ekokemin yleishyödyllisenä tarkoituksena oli perustuvaiheessa ongelmajätteiden käsitteleminen, säilyttäminen, keräys ja kuljetus, yhteistyö muiden tahojen kanssa sekä alan tutkimus ja neuvonta. Vuonna 1985 nimeksi vaihdettiin Ekokem Oy Ab. Pilaantuneiden maiden ja vesien käsittely aloitettiin vuonna 1995.

Teollisuuden prosessien kehittyessä niiden yhteydessä syntyvien vaarallisten jätteiden määrä on vähentynyt, ja teollisuus on alkanut käsitellä itse entistä tarkemmin tuotantoprosessien yhteydessä syntyviä sivutuotevirtoja. Sairaalahäätteille ja kotieläintuotannon tartuntavaarallisille jätteille on kehitetty kustannustehokkaampia polttomenetelmiä.

Vuonna 2000 Ekokemille luotiin uusi yhtiörakenne, jossa liiketoiminnot jaettiin yhtiöihin ja kehitystyön painopiste siirrettiin jätepalveluihin sekä pilaantuneiden maiden kunnostukseen ja ympäristörakentamiseen.

Vuonna 2008 Ekokem hakeutui verolliseksi ja alkoi maksaa osinkoa omistajilleen. Konsernin rakenne uudistettiin ja toimintaa ryhdyttiin kehittämään entistä asiakaslähtöisemmäksi. Ekokem osti vuosien varrella useita alan yhtiöitä, monipuolisti toimintaansa ja vahvisti asemaansa pohjoismaiden markkinoilla. Vuoden 2015 keväällä Ekokem ryhtyi rakentamaan Riihimäelle uusimpaan teknologiaan perustuvaa jalostamokokonaisuutta eli Kiertotalouskylää, jossa yhdyskuntajätteestä erotellaan raaka-aineita kierrätykseen ja uusiokäyttöön.

Yhtiön omistus

Yhtiöllä on nykyisin noin 420 osakkeenomistajaa, mutta omistus on keskittynyt siten, että neljä suurinta osakkeenomistajaa, Suomen valtio,



Suomen Kuntaliitto, Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen ja HSY, omistavat 81,33 % osakekannasta. HSY:n omistusosuus on 10,47 %.

Osakeomistuksella ei ole HSY:lle enää merkitystä vaarallisten jätteiden käsittelyhintojen kannalta. YTV:n / HSY:n ja Ekokemin kesken on myös vuosituhannen vaihteen jälkeen ollut erilaisia jätteenkäsittelyä koskevia sopimuksia ja urakoiteja, mutta ne ovat perustuneet tavanomaiseen kilpailutusmenettelyyn, jossa osakeomistuksella ei ole ollut merkitystä.

HSY:n yhtymäkokouksen hyväksymissä omistajapoliittisissa periaatteissa todetaan, että jos ”valtio tai Kuntaliitto toteuttaa omistujajärjestelyjä yhtiön suhteen, selvitetään erikseen HSY:n kannalta tarkoituksenmukaisimmat toimenpiteet.” ja että ”omistukseen liittyviä ratkaisuja harmitaessa otetaan

huomioon sijoittamisintressin ohella julkisen sektorin strategiset intressit”; viimeksi mainittu tarkoittaa, ettei yhtiön myyminen esimerkiksi ulkomaiselle pääomasijoittajalle ole mahdollista.

Listautuminen pörssiin

Yhtiön omistajastrategisista vaihtoehtoista on keskusteltu osakkeenomistajien kesken vuosina 2015 - 2016 toimikunnassa, jossa myös HSY on edustettuna. Suurimmat osakkeenomistajat ovat syksyllä 2015 selvittäneet yhtiön omistajastrategisia vaihtoehtoja ja todenneet, että yhtiön tulee käynnistää pörssilistautumista koskeva selvitystyö, vaikkakaan muitakaan vaihtoehtoja ei tule sulkea pois.

Tällä perusteella neljän suurimman osakkeenomistajan edustajat ilmoittivat helmikuussa 2016 yhtiön hallitukselle tukevansa yhtiön pääomarakenteen selvitystä ja pääomarakenteen vahvistamista, jonka yhtenä vaihtoehtona on yhtiön listautuminen pörssiin. Tämän mukaisesti Ekokem Oyj Abp:n hallitus julkaisi 17.2.2016 lehdistötiedotteen, jonka mukaan yhtiö selvittää mahdollisuuksia listautua pörssiin.

Yhtiön listautuminen edellyttää yhtiön hallituksen ja yhtiökokouksen yksityiskohtaisia päätöksiä mm. osakeantivaltuuksista, osakesarjojen yhdistämisestä, osakkeiden määrän lisäämisestä jakamalla osakkeet useammiksi osakkeiksi, yhtiöjärjestykseen tehtävistä muutoksista sekä listautumisen vaatimista teknisistä toimenpiteistä. Näihin liittyviä päätöksiä erityisesti hankkeessa tiukemmin mukana olevat suurimmat osakkeenomistajat joutuvat tekemään lyhyelläkin varoitusaikalla.

Myyntivaltuus

Listautumisen ja siihen liittyvän listautumisannin lisäksi vanhat omistajat voivat luopua ainakin osasta osakkeitaan. Osakkeiden myyminen ja uusien osakkeiden liikkeelle laskeminen tulee suorittaa siten, että



23.05.2016

Kaj/1

markkinoilla on pörssin edellyttämä vapaasti vaihdettavien osakkeiden määrä (free float), mutta toisaalta vanhojen osakkeiden myynnillä ei saa vaarantaa listautumisannin toteutumista.

Osakeannissa liikkeelle laskettavien osakkeiden merkintähinta, myytävien osakkeiden rajahinta sekä listautumisannissa merkittäväksi tarjottavien ja suurimpien omistajien myymien osakkeiden määrät ja muut yksityiskohdat voidaan päättää vasta annin tai transaktion yhteydessä. Tästä syystä HSY:n hallituksen tulee saada yhtymäkokoukselta valtuudet tehdä tarvittavat päätökset ilman, että se on sidottu tarkkoihin hintarajoihin, myyntimääriin, myyntiajankohtiin tai muihin rajoittaviin ehtoihin.

HSY:n johtosäännön mukaan hallitus päättää osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja myymisestä. Koska kyseessä kuitenkin on arvoltaan merkittävä oikeustoimi, haetaan hankkeeseen ennalta yhtymäkokouksen suostumus.

Sanotuin perustein yhtymäkokoukselle esitetään, että se oikeuttaisi hallituksen päättämään kuntayhtymän omistamien Ekokem Oyj Abp:n osakkeiden realisoimisesta hallituksen erikseen hyväksymällä tavalla ja hinnalla yhtenä tai useampana eränä siten, että valtuutus on voimassa 31.12.2017 saakka.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSY, esityslistan liitteet
- 2 HSY:n kutsu kevätyhtymäkokoukseen
- 3 HSY, yhtymäkokouksen esityslista 27.5.2016

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
HSY

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen apulaiskaupunginjohtaja